

י"ב/תמוז/תשפ"ב
11/07/2022

חוזר מפמ"ר אומנות חזותית תשפ"ג

מורות ומורים יקרות ויקרים לאומנות חזותית שלום רב,

בשנתיים הקודמות ידענו שינויים דרמטיים בדרכי החשיבה על העולם שסביבנו: מגיפה, מלחמה, שינויי אקלים – הכול משתנה ונראה בלתי צפוי וחסר שליטה. יחד עם זאת, אני גאה ושמחה לציין שאנו, מורי ומורות האומנות החזותית, לא הרפינו לרגע את האחיזה המשותפת שלנו זה בזה, הצלחנו ללמוד דברים חדשים וליצר ידע חדש עבור תלמידינו; לשאול, לשתף ולספק תשובות בתוך הקהילה המיוחדת שיצרנו. לצד רגעים של קושי, מתח וחרדה היו גם הרבה רגעים של חסד, שותפות, נדיבות ונחמה.

בשנת תשפ"ב חזרנו אט אט לשגרה, עדיין עם חששות ושיבושים פה ושם, אך גם בשנה זו צלחנו את הבגרות כהלכה והתפתחנו מקצועית בשפע של השתלמויות ארציות ומחוזיות. בשנת תשפ"ג נקווה ונאחל לחזרה לשגרה מלאה. בשונה מהעבר מורגש כיום חוסר במורים לאומנות, תופעה המעידה אולי על ההכרה בחשיבות המקצוע ותרומתו לחינוך ובריאות התלמידים. אני מאחלת לכל מי שמתחיל ומתחילה את דרכו כמורה לאומנות השנה או נכנס ונכנסת למקום עבודה חדש הרבה סיפוק, הצלחה והנאה מהדרך.

אני רוצה לשלוח מכאן תודה מיוחדת לאורלי עמיקם, מדריכת-העל שמלווה אותי מיומי הראשון במשרד החינוך והחליטה להמשיך הלאה לאחר 11 שנות עבודה משותפות בהן הייתה בית חם ומאור גדול למורי האומנות במגמות התיכוניות. אורלי יקרה, תודה ענקית מכולנו והמשך מוצלח בדרכך הנפלאה!

כמו כן ניפרד השנה מהמדריכות המחוזיות היקרות: אירית חן טובי, מחוז צפון, שבי ערבה מחוז מרכז וסופי אביגדור מחוז חיפה. אני מאחלת לכולכן בהצלחה, ברכתנו תלווה אתכן באהבה ובתודה.

בשם כל צוות הפיקוח על האומנות החזותית

מאחלות שנה נהדרת,

ד"ר סיגל ברקאי

מפמ"ר אומנות חזותית

אגף א' אמנויות- המזכירות הפדגוגית

העתקים:

ד"ר מירי שליסל - יו"ר המזכירות הפדגוגית
יובל אוליבסטון - סגן יו"ר המזכירות הפדגוגית ומנהל אגף א' לפיתוח פדגוגי
ד"ר סיגל ברקאי – מ"מ מנהלת אגף אמנויות
מר דוד גל - מנהל אגף הבחינות
מנהלי המחוזות

תוכן עניינים

3	עדכונים כלליים בתחום הפדגוגיה.....
5	יעדי הפיקוח על האומנות החזותית.....
8	תקצוב מגמות אמנות.....
8	בחינת בגרות.....
9	מספרי השאלונים באמנות חזותית ודרך הגשת ציונים.....
10	מאמר לקראת בחינת בגרות תשפ"ג.....
10	סיור במוזיאון במסגרת לימודי האמנות - שאלה בבחינת הבגרות.....
11	הנחיות לבחינה מותאמת בתולדות האמנות והבנתה.....
12	עבודות גמר באמנות חזותית – 5 יח"ל.....
13	תערוכות המצטיינים השנתית של המגמות העיוניות*.....
13	חונכי סטאז' בתחום האמנות החזותית.....
14	מפמ"ר וצוות ההדרכה, תשפ"ג.....
14	דרכי התקשרות.....

עדכונים כלליים בתחום הפדגוגיה

"השינויים העולמיים המואצים המאפיינים את העשורים האחרונים הביאו מערכות חינוך בעולם לידי הבנה כי יש להרחיב את סל הכלים שישמש את התלמידים בבגרותם. תשתית לכך היא יצירת תפיסה פדגוגית ושפה פדגוגית משותפת במערכת החינוך. תפיסה זו שואבת השראה מהמלצות פרויקט OECD Education 2030 ומרפורמות פדגוגיות מקבילות תוך שמירה על הצביון הייחודי של מערכת החינוך הישראלית. המשותף לרפורמות הללו הוא תנועה מתפיסה פדגוגית מסורתית לתפיסת למידה עדכנית. התפיסה העדכנית מערערת על התפיסה המסורתית ומעודדת תלמידים להגיע להבנה של **רעיונות גדולים** בתחומי הדעת ולסייע להם לפתח **מיומנויות** הפועלות בעזרת הידע הזה ומייצרות ידע חדש מתוך **עצמאות ובחירה**.

בתפיסה העדכנית מוגדרות שלוש מטרות למידה השלובות זו בזו – **גיבוש עמדות וערכים מנחים לחיים, הבנה של ידע ופיתוח מיומנויות להפעלת הידע בהקשרים שונים**. באמצעות חינוך אנו שואפים ליצור בסיס ערכי והשכלתי משותף בקרב הלומדים; לקדם שוויון הזדמנויות באמצעות צמצום הקשר בין תנאי החיים שהילד נולד אליהם לבין אופק אפשרויותיו; להכין את הלומדים לחייהם הבוגרים באופן שיאפשר להם לשגשג כפרטים; לסייע ללומדים לממש את הפוטנציאל שלהם ולעצב את חייהם בצורה מיטבית ועצמאית בהווה ובעתיד." (פורטל עובדי הוראה המרחב הפדגוגי - [המזכירות הפדגוגית](#))

מהלך ההתחדשות בשנת תשפ"ג יתמקד בחטיבה העליונה, יחלחל אל כל שלבי הגיל ויקדם למידה רגשית, חברתית ורלוונטית. [למסמך תפיסת הלמידה המתחדשת](#)

למצגת [מיומנויות דמות הבוגר](#)

מערכת מצפן לפיתוח מקצועי

בשנת הלימודים תשפ"ג, תיפתח מערכת מצפן, מערכת חדשה לניהול הפיתוח המקצועי. המערכת מחוברת למערכות ניהול ידע של המשרד ותאפשר תכנון וניהול תהליכי הפיתוח המקצועי מבוססי נתונים ומותאמים לצרכי בית הספר כארגון ועובד ההוראה כפרט.

ההרשמה של כל מורה לתהליכי הפיתוח המקצועי תהיה דרך פורטל עובדי הוראה [במרחב פיתוח מקצועי](#) [והדרכה](#). עובד ההוראה ייכנס באמצעות ההזדהות אחידה, ויוצע לו מגוון אפשרויות הלמידה המותאמות לצרכיו, בהתאם למקצוע ההוראה, התפקיד והשיוך המוסדי.

הכוורת - על יסודי

לקראת השקת הרפורמה להתחדשות הלמידה במקצועות המח"ר, הוקמה עבור מורי העל יסודי חט"ב והתיכונים, פלטפורמת למידה לפיתוח מקצועי, מקוונת חדשנית, במנות קטנות ובהתאמה אישית. בכוורת יחידות א-סינכרוניות מקוונות, מושקעות וידידותיות, של 3 שעות למידה עצמית בבית בכל זמן ומכל מקום, והמורה יכול לבחור לעצמו את התכנים שהוא חושב שיסייעו לו באופן מקצועי, תוך צבירת גמול.

הפלטפורמה פתוחה עבור כלל עובדי ההוראה כבר עכשיו, ובהדרגה עולים בה יותר ויותר תכנים העוסקים בהענקת כלים למורים לעקרונות פדגוגיים, תפיסות חינוכיות ומיומנויות כמו: לומד עצמאי, למידה בינתחומית ורב תחומית, חשיבה וחקר, רעיונות גדולים, SEL בתחומי הדעת, מיומנויות כתיבה, המורה כמנחה, מיומנויות 2030 ועוד.

למורי המח"ר, לצד כלים בנושאים כלליים, יעלו יחידות קטנות של 3 שעות דיסציפלינאריות שיכולות להעשיר את המורים ולסייע באתגרים, בהשראה ובעוד.

בנוסף, במשושה המכונה "כאן מתחילים" יחידות מקוונות ללמידה עצמית המסבירות ומבהירות את הרפורמה בצורה מאירת עיניים ומדויקת. ניתן ללמוד באמצעות הכוורת באחד מ-4 ערוצים.

א. **הערוץ הגמיש** - המורה בוחר יחידות לפי צרכיו, רצונו ורצונותיו, בליווי מנטור המסייע למורה בדרכו, ומהווה כתובת אנושית לתמיכה, ועידוד. מסלול זה כבר פתוח ללמידה החל מתחילת יולי!

ב. **הערוץ המשולב** - מסלול המשלב בין יחידות ותכנים הנלמדים במסגרות אחרות (השתלמויות בית ספריות | פסגות | מפמ"רים | אחר) ויחידות מתאימות בכוורת, או יחידות לבחירת המורה בכוורת. ניתן יהיה לשלב יחידות כוורת בהשתלמויות בית ספריות. המסלולים המשולבים יתחילו לפעול בשנת הלימודים הבאה.

ג. **הערוץ הממוקד** - השתלמויות מקוונות מונחות של 30 שעות, לפי נושא/מסלול או תוכן מוגדר. מידע בנושא הערוצים הממוקדים בתחום הדעת ניתן לקבל מהמפמ"ר וצוות המדריכים.

ד. **למידה עצמית, ללא גמול** - פתוחה תמיד לכל מורה, 365 ימים בשנה 24/7.

מוזמנים להיכנס ולהתרשם מהפלטפורמה והעושר שמתחיל להיווצר ועוד ילך ויגדל, וחוויות למידה חדשנית ומהנה.

לסרטון הסבר [לחצו כאן](#)
להתרשמות מהסביבה [לחצו כאן](#)

מכרז גפ"ן

מערכת החינוך הישראלית מטמיעה בשנת הלימודים תשפ"ג את תכנית הגפ"ן – גמישות ניהולית פדגוגית. בית הספר מקבל מעתה משאבים בסלים שונים לטובת העשייה החינוכית – לימודית בבית ספרו, ויכול להתאים את הדגשים, הצטיידות בית ספרית ואת התכניות אותם יפעיל, לאוכלוסיית התלמידים והמורים ולקהילה בהם הם פועלים. מדובר במהלך רחב מאד היוצא לדרך ומלווה באופן טבעי בהרבה מורכבויות, חששות וצורך בתיקון והתאמה תוך כדי תנועה.

אנו נסייע בתהליכי ההוראה הלמידה והערכה אותם אתם מפעילים, תוך התאמה למסגרות החדשות. הפיתוח המקצועי וקהילות המורים ימשיכו לתת מענה פדגוגי למורים ולתמוך בהם. ביחד נבין את האתגרים וננסה למצוא להם פתרונות לשנה הקרובה בפרט, ולשנים הבאות בכלל.

יעדי הפיקוח על האומנות החזותית

ביסודי – המרחב הפדגוגי אומנות חזותית לכל שכבות הגיל עלה לרשת ונמצא בשימוש נרחב של המורים, עומד לרשותכם בקישור זה:

https://pop.education.gov.il/tchumey_daar/visual-art/

נוספו יחידות חדשות באומנות חזותית לכוורת ויש לנו מידע על כך שמורים רבים בחרו להשתלם בדרך זו השנה.

חינוך לקיימות ושינויי אקלים

בשנת תשפ"ג ייושם לימוד מעמיק בתחום שינויי האקלים, באופן ספירלי מגן עד י"ב, באופן המותאם לגיל. לימוד הנושא יתקיים באופן רב-תחומי בשילוב בתחומי הדעת השונים לצד למידה בין-תחומית בקורסים הוליסטיים מרכזיים בתחום שינויי האקלים. לימוד הידע והמיומנויות יוביל לפעולה וליזומות תלמידים ולחיזוק החוסן הרגשי להתמודדות עם ההשלכות של שינויי האקלים. מטרת התוכנית היא להניע תלמידים להוביל שינוי ובמקביל לתמוך במורים המתווכים את הידע, מפתחים את המיומנויות ומלווים את התהליכים. לשם כך יתקיים מאמץ פיתוח מקצועי נרחב במקצועות שונים, הכולל פתרונות למידה מגוונים לצוותים.

[לתכנית החדשה](#) של משרד החינוך.

בתגובה לצורך בחינוך אקלימי אנו כותבים כעת **תכנית חדשה בנושא אומנות וקיימות** לכל שכבות הגיל, מיסודי ועד תיכון.

הנושאים בהם תעסוק התכנית ביסודי הם:

שכבת הגיל	תכני הלימוד
א	היכרות עם דגמים אסתטיים מעוררי השראה בטבע יצירה באמצעות חומרי טבע ויצירת דגם חוזר מחומרים טבעיים. (5 שיעורים)
ב	ייצור ושימוש באומנות בצבעים מחומרים טבעיים , יצירה של עולם יפה ולא מזוהם. (5 שיעורים)
ג	שיח על דילמות של שימור ופיתוח , יצירת דגם לעולם מדומיין מקיים. (5 שיעורים)
ד	הכרות עם מינים ביולוגיים מעוררי השראה - פיסול ומיצבים (5 שיעורים)
ה	מים - יצירה עם חומרים נוזליים ומוצקים, ציור/צילום של מפגעים אקולוגיים הקשורים במים (5 שיעורים)
ו	דיון בהמצאות משפרות עתיד יצירת קולאז'ים ורישומים על פי צילומים מהרשת של פיתוחים טכנולוגיים מקיימים. הכרת אומנים ואומניות שעוסקים בסביבה (5 שיעורים)

התכנית לחינוך אקלימי הותאמה גם לחטיבות הביניים ובאומנות יש ללמד אותה על פי כותרות הגג הבאות:

שכבת הגיל	תכני הלימוד
ז	מגוון המינים/ שיח על תרבויות - כיצד כל תרבות מחוברת לסביבה, לאקלים, לגיאוגרפיה ולאדמה שלה - ואיך זה מתבטא באמנות/ דיון בהמצאות משפרות עתיד/ יצירת קולאז'ים ורישומים על פי צילומים מהרשת של פיתוחים טכנולוגיים מקיימים/ הכרת אומנים ואומניות שעוסקים בסביבה. (5 שיעורים)
ח	יציאה לטבע - יצירה קבוצתית/ הכרות עם אמנים שפועלים כ"אמנות מתקנת" או כ"אמנות אקולוגית" או אמנות ירוקה / (5 שיעורים)
ט	אמנות מבוססת קהילה – אמנות המשלבת בין הסביבה האנושית המקומית לסביבה הטבעית / הכרת אומנים ואומניות שעוסקים בסביבה /דיוני דילמה על איכות הסביבה, קיימות וחינוך אקלימי סביב יצירות אמנות. (5 שיעורים)

כתיבת תכניות לימודים חדשות באומנות לחטיבה ולתיכון

בחט"ב – כתיבת תכנית לימודים החדשה לחטיבות הביניים כמעט הסתיימה והיא תעבור השנה לשלב העריכה והאישורים, בתקווה שעד סוף שנת תשפ"ג תהיה לנו תכנית מוכנה שתצא לדרך בשנת תשפ"ד. ישיבות ועדת הכתיבה התקיימו לאורך שנת הלימודים תשפ"ב בשיתוף המורים ואנשים מהשטח. מורים ומורות המעוניינים להשתתף בישיבות ולהצטרף לקבוצת מיקוד שתיתן משוב על התכנית ותערוך התנסות עם תלמידים על פיה מוזמנים לכתוב אלי [למייל](#) ולצרף פרטים – מייל, טלפון, בית ספר ועיר.

בשנת תשפ"ב המשכנו לפתח יחידות הוראה בינתחומיות המשלבות בין אמנות לתחומי הדעת הנלמדים בכיתות ז'-ט'. הן נמצאות לשימושכם במרחב הפדגוגי. כולנו תקווה שכמורים לאמנות תקדמו את הידע הזה בתוך בתי הספר.

בחט"ע - כתיבת תכנית לימודים חדשה לתיכון כמעט הסתיימה והיא תעבור השנה לשלב העריכה והאישורים, בתקווה שעד סוף שנת תשפ"ג תהיה לנו תכנית מוכנה שתצא לדרך בשנת תשפ"ד. ישיבות ועדת הכתיבה התקיימו לאורך שנת הלימודים תשפ"ב בשיתוף המורים ואנשי השטח. מורים ומורות המעוניינים להשתתף

בישיבות ו/או להצטרף לקבוצת מיקוד שתיתן משוב על התכנית ותערוך התנסות עם תלמידים על פיה מוזמנים לכתוב אלי [למייל](#) ולצרף פרטים – מייל, טלפון, בית ספר ועיר.

בשנת תשפ"ב הפקנו והדפסנו את ערכת הלימוד לחטיבה העליונה: "[המהפכה שהצליחה: 100 שנות אומנות פמיניסטית](#)". הערכות נשלחו לבתי הספר וחולקו באירועים שונים למורים, אנו מעודדות אתכם להשתמש ב-[25 גלויות הרפרודוקציות](#) המצורפות לערכה על מנת להכין תערוכה בית ספרית שתניע למידה בכל תחומי הדעת.

תקצוב מגמות אמנות

לימודי האמנות החזותית נכללים במסגרת "מגמות מדעיות-עיוניות". "מגמת אמנות חזותית" מס' 4013, תתקצב על פי אישור מפמ"ר ב-1.51 פר ילד. אי לכך יש למלא מצבת תלמידים בכל שנת לימודים במערכת [מצבת תלמידים עדכון מגמות](#) במרחב הפדגוגי: "[מצבת מוסדות-כיתות ומגמות](#)" דרך מזכירות בית הספר. לאחר אישור המפמ"ר התקציב יועבר לבתי הספר.

בחינת בגרות

מבנה בחינת הבגרות:

תחום הדעת - אמנות חזותית, מספר יחידות הלימוד – 5	
סמל המגמה: 4013	
תחום הדעת – אומנות חזותית, מספר יחידות הלימוד 5	
הבחנות עיונית 50% חיצונית	הבחנות מעשית חלופית- פנימית 50%
שאלון בכתב "תולדות האמנות והבנתה" 70%	פרויקט גמר 60% (מעשי) (מחווה מפורט באתר מפמ"ר)
(כולל שתי שאלות על פרויקטים מעשיים בסדנה: "דיאלוג עם אמן", "אוצרות תערוכה")	

ציון הגשה 30% (שנתי + תפקוד)	שתי הערכות חלופיות 40% (20% כל אחת מהן בחלוקה ל-10% עיוני ו-10% מעשי) ("חקר אמן", "חקר תערוכה" או אחרות)
---------------------------------	--

מספרי השאלונים באמנות חזותית ודרך הגשת ציונים

המיקוד לבגרות תשפ"ג

מספר שאלון ראשי: הוא 050-580

מספר שאלון בחינת הבגרות החיצונית "תולדות האמנות והבנתה" 050381

מספר השאלון לציון הפנימי הבית ספרי הערכה חלופית 050-283 - יש למלא ציונים באפליקציית מרב"ד. בכל שאלה יש לוודא עם מרב"ד דרך רכז הבחינות בבית הספר. הדיווח יישלח למרב"ד לגמול כספי עבור הערכת פרויקט הגמר.

ציונים הניתנים ע"י המורה העיוני

א. הוראת הנושאים כפי שיופיעו במיקוד שיפורסם לקראת בחינה חיצונית תולדות האמנות והבנתה שאלון 050381

ב. ציון הגשה

א. הנחיית תלמידים בכתיבת שתי עבודות חקר:

חקר אומן – בכיתה י'.

חקר אוצרות – בכיתה יא'.

ב. שתי עבודות אלו מהוות 20% מהערכה החלופית ציון פנימי שאלון 050283

ציונים הניתנים ע"י מורה הסדנה

א. הנחייה חקר אומן מעשי- דיאלוג עם אמן*

הנחייה חקר אוצרות מעשי- אוצרות תערוכה*

* (בהתאמה לעבודות החקר בנושאים אלו במסגרת הלימוד העיוני)- שתי עבודות מעשיות אלו מהוות 20% מהערכה

החלופית ציון פנימי שאלון 050283.

הנחיית תלמידים לקראת פרויקט גמר, הערכת פרויקט גמר.- מהווה 60% מההערכה החלופית, ציון פנימי שאלון 050283

כחלק מתהליך הלימודים בסדנה יש לתעד בצילומים את העבודות, ולהדפיס בצבע על נייר. צילומים אלו יובאו על ידי התלמידים לקראת בחינה חיצונית תולדות האמנות והבנתה שאלון 050381. גודל הצילום צריך להיות זהה לגודלה של מחברת בחינת בגרות.

*צילום יצירת התלמיד במסגרת דיאלוג עם אמן ילווה בפרטים: מדיום, טכניקה וגודל.

צילום **מרחב התערוכה ילווה בכיתוב עם שם התערוכה וציון המקום שבו נתלתה באופן פיזי או תיאור החלל שנבנה בדגם/ וירטואלי. כמו כן יש לציין את מספר העבודות התערוכה (מינימום 6) ואת שמות האמנים שהשתתפו.
* הצילומים יצורפו למחברת בחינת הבגרות באם ענה התלמיד על השאלה המתאימה. **בחזית הדף** תודבק מדבקת זיהוי שתינתן לתלמיד בבואו לבחינה.

*תהליך הערכה של פרויקט הגמר שווה ערך ל 60% מההערכה החלופית - ציון פנימי שאלון 050283

חלוקת הציון בטופס זה על פי [מחזון מפורט להערכת פרויקט הגמר בסדנא](#)

***הציון הסופי של 5 יח"ל ב- "אמנות חזותית" הוא ממוצע משוקלל של שני אירועי הערכה אלו.

שימו לב – מאמרים חדשים- מאמרים חדשים – מאמרים חדשים

מאמר לבחינת הבגרות תשפ"ג

מאמרו של גדעון עפרת [אוצרות היא קיר ותשוקה](#) שהופיע במחשן של גדעון עפרת (14/12/2010)

מאמרים לקראת בחינת הבגרות תשפ"ד

המאמרים לבחינת הבגרות לשנת תשפ"ד הנם מאמרים חדשים שזוהי השנה הראשונה ללמידתם. אנו מזמינים אתכם להכין חומרי הוראה על המאמר הנבחר ולשלוח אלינו על מנת שנשתף אותם במרחב הפדגוגי לטובת כל המורות והמורים. בעקבות הצמיחה המבורכת בכמות ובמגוון המגמות שלומדות את התכנית העיונית לבגרות באומנות החלטנו להציע שני מאמרים, כך שכל המורים יוכלו לבחור מבניהם את המאמר שילמדו בהתאם לתפיסת עולמם והיכרותם עם התלמידים.

מאמרה של איילת כרמי "[סקסיזם, מיליטריזם ושדה האמנות הישראלי: התקבלותה של ביאנקה אשל](#)

[גרשוני](#)" שהופיע בכתב העת המקוון ערב-רב (24/4/2022)

מאמרה של זויה צ'רקסקי [יציאת מצרים](#) שהופיע בכתב העת המקוון ערב-רב (18/4/2014)

סיום במוזיאון במסגרת לימודי האמנות - שאלה בבחינת הבגרות

על התלמידים לצאת לסיור אחד לפחות בכל שנה למוזיאון.

בבחינת הבגרות יש להתייחס רק לביקורים בתערוכות שנערכו במוזיאונים בישראל, המפורטים להלן: מוזיאון הנגב לאמנות, באר שבע.

מוזיאון אשדוד לאמנות - מרכז מונארט.

מוזיאון ישראל, ירושלים (כולל בית אנה טיכו).

מוזיאון פתח תקוה לאמנות.

מוזיאון תל אביב לאמנות.

מוזיאון הרצליה לאמנות עכשווית.

מוזיאון ינקו דאדא, עין הוד.

מוזיאון חיפה לאמנות.

המשכן לאמנות עין חרוד.

המוזיאונים הפתוחים במרכזי התעשייה בתפן, עומר, תל חי.

מוזיאון על התפר, ירושלים

מוזיאון ארץ ישראל, תל אביב

בנוסף יוכרו:

גלריות אוניברסיטאיות (חיפה, תל אביב, באר שבע וכד') המקיימות תערוכות עם אוצר וקטלוג.

גלריות מוכרות וותיקות בתל אביב: גורדון, רוזנפלד, שלוש, ג'ולי מ., גבעון, דביר, נגא.

גלריות של מרכזי אמנות וסמינרים, תערוכות עם אוצר וקטלוג, כגון: המרכז לאמנות עכשווית בקלישר 5, בית בנימיני, הגלריה באורנים וכד'.

גלריות ממוסדות בקיבוצים העורכות תערוכות עם אוצר וקטלוג: כברי, לוחמי הגטאות, בארי, נחשון וכד'.

גלריות עירוניות מבוססות המציגות תערוכות עם אוצר וקטלוג (לדוגמה הגלריה העירונית בכפר סבא).

הנחיות לבחינה מותאמת בתולדות האמנות והבנתה

מבחינה הבגרות המותאמת בתולדות האמנות והבנתה **יכללו את כל חומר הלמידה בבחינת הבגרות**. הבחירה

המתאפשרת בבחינה המותאמת, לא מורידה מחומר הלימוד לבחינה. להלן מבנה בחינה מותאמת:

פרק ראשון: התבוננות ביצירת אמנות התלמיד יענה על שתי שאלות, הניקוד הוא עשרים נקודות לכל שאלה = ארבעים נקודות.

פרק שני: נקודות המוצא - התלמיד יענה על שאלה אחת, הניקוד הוא עשרים נקודות. (השאלות החדשות החל בשנת תשע"ז לא חובה עבור תלמידים מותאמים)

פרק שלישי: אמנות בהקשרים שונים, התלמיד יענה על שאלה אחת, הניקוד הוא עשרים נקודות (השאלות החדשות החל בשנת תשע"ז לא חובה עבור תלמידים מותאמים).

פרק רביעי: העמקה בתקופה, התלמיד יענה על שאלה אחת, הניקוד הוא עשרים נקודות.
סה"כ חמש שאלות = 100%.

עבודות גמר באמנות חזותית – 5 יח"ל

עבודת גמר היא התנסות חווייתית שבמהלכה מתעמק התלמיד וחוקר סוגיה מסוימת המקשרת בין אמן/ים ו/או יצירות לבין שאלת מחקר המעסיקה אותו. אין להתמקד בעבודות הגמר בסקירה היסטורית, אלא בפיתוח חשיבה עצמאית, פרשנית וביקורתית ביחס לסוגיה הנידונה ובניסוחה בעברית תקנית ורצוי אף עשירה. עבודת הגמר באמנות תואמת בהיקפה ובמידת ההעמקה שלה ללימוד ברמה של 5 יחידות לימוד. על התלמיד המכין עבודה

להשקיע בהכנתה כ - 360 שעות. זוהי הזדמנות עבורנו להעניק לתלמידינו כלים איכותיים ללמידה ולחשיבה שילוו אותם בעתיד בלימודיהם האקדמיים ובמהלך הקריירה. דרך זו משקפת את מגמת ההעמקה והמצוינות המאפיינת את לימודי האמנות החזותית במסגרת המסלולים המוגברים לבגרות. מומלץ לאפשר לתלמידים מוכשרים המגלים עניין ויכולת במחקר ובכתיבה עיוניים לעשות את עבודת הגמר בנוסף לבחינת הבגרות הרגילה.

[חברת הכוללת הנחיות והדרכה לביצוע עבודת גמר](#) באומנות חזותית מפורסמת כמצגת באתר המפמ"ר,

אנא עיינו בה לעומק לפני תחילת העבודה עם התלמידים, והקפידו על מילוי ההנחיות.

ב"תחומי הדעת" תוכלו למצוא את אמנות חזותית.

תלמיד המבקש שעבודת הגמר שלו תוכר כעבודת גמר צמודה באמנות, ברמה של 5 יחידות לימוד, כלומר, כזו הממירה את בחינת הבגרות במקצוע זה - חייב ללמוד אמנות בבית ספרו, ברמה של 5 יחידות לימוד, במשך שלוש שנים (מכתה י' - יב').

עבודת חקר יכולה להיות עבודה עיונית או עבודה משולבת שיש בה בנוסף היבט מעשי יצירתי, בכל מקרה על התלמיד ללוות את עבודתו בכתיבה עיונית.

תערוכות המצטיינים השנתית של המגמות העיוניות*

השתתפות תלמידים ממגמות האמנות מכל רחבי הארץ בתערוכות ארציות חשובה על מנת לחזק את החינוך לאמנות בתיכונים ולאפשר במה ליצירתם המגוונת, העשירה ומרתקת של התלמידות והתלמידים. תערוכות אלה מעצימות את התלמידים והמורים ומאפשרות במה לעשייה הנפלאה המתרחשת במגמות האמנות החזותית ברחבי הארץ.

תערוכה זו היא דרך להעצמת תלמידים מוכשרים במיוחד ללא פניות וללא אפליות מכל המגדרים, המגזרים והמיקומים הגיאוגרפיים.

*** העבודות יישפטו באופן אנונימי על סמך איכות היצירה בלבד!**

אנו מעודדות אתכם להניע את תלמידכם ליצירה מושקעת ואיכותית שתהיה נכרת בעבודות הזוכות בתערוכה.

******ימי עיון, ימי שיא, מיזמים מיוחדים והשתלמויות פיתוח מקצועי יפורסמו ויעודכנו בפלטפורמות השונות של המפמ"ר במהלך השנה – אנא עקבו אחר הפרסומים.**

חונכי סטאז' בתחום האמנות החזותית

מטרת תפקיד החונך, שמשרד החינוך מייחס לו חשיבות רבה ומצוות לכל מורה חדש וסטאז'ר היא מיטבית של מתמחים ומורים חדשים במערכת החינוך.

***יש חשיבות רבה ליצירת מאגר חונכים בתחום האומנות החזותית, שיעזרו למורים החדשים להיקלט בבתי**

הספר וידגישו את הייחודיות והמאפיינים השונים של הוראת האומנות.

השנה יפתח קורס חונכים בבית ברל. מומלץ מאד להצטרף.

חונך - קורס בסיס 60 ש"ש. חונכי סטאז' חדשים חייבים בקורס זה.

חונך מומחה – קורס 30 ש"ש

חונך בכיר – קורס 30 ש"ש

התגמול לחונכים הוסדר גם ברפורמת "עוז לתמורה".

התגמול מהווה חלק מהשכר הפנסיוני בהתאם ליחס הבא:

- מתמחה אחד 2.4% גמול מהשכר המשולב

- 2 מתמחים 4.8% מהשכר המשולב

- 3 מתמחים 7.2% מהשכר המשולב

מורים המבקשים לחנוך מתמחים בשנה"ל תשפ"ג:

1. יש לוודא קיום התנאים הנדרשים למילוי תפקיד חונך המופיעים ב[חוזר מנכ"ל](#) (5.2.9)

* שימו לב - לסעיף ב' קיימת החרגה באומנויות

2. מוזמנים להיכנס [לאתר אגף הסטאז'](#)

מפמ"ר וצוות ההדרכה, תשפ"ג

דרכי התקשרות

ניתן לפנות אלינו בכל נושא על פי התפקידים של חברות [צוות הפיקוח וההדרכה](#), המדריכות המחוזיות והארציות.

בנוסף, מוזמנים להצטרף לקהילות הוירטואליות של המורות והמורים לאומנות בכל שכבות הגיל:

[יסודי](#), [חטיבת הביניים](#) ו[חטיבה עליונה](#)

כמו כן לשימושכן, [רשימת חונכים באומנות חזותית](#)

ורשימת בעלי תפקידים ב[מרחב הפדגוגי של אגף אמוניות](#)

במהלך השנה מתפרסמות הודעות חשובות בנושאים שונים הקשורים באופן ישיר להוראת המקצוע. המידע

מתפרסם ב[שולחן המפמ"ר - מרחב הפדגוגי - אומנות חזותית](#) משרד החינוך.